

Sosiaalipolitiikan uudistumisen esteet

SOSIAALIPOLITIIKAN PÄIVÄT

KARI VÄLIMÄKI

23.10.2015

23.10.2015

KARI VÄLIMÄKI

Sosiaalipolitiikka

- ❖ julkiset toimet, joilla pyritään takaamaan väestölle kohtuullinen elintaso, turvallisuus ja viihtyvyys
- ❖ niihin kohdistuva tutkimus tieteenalana

23.10.2015

KARI VÄLIMÄKI

Hyvinvointipolitiikka/Erik Allardt

Hyvinvointipolitiikan tavoitteena on köyhyyden ja räikeiden sosiaalisten eriarvoisuuksien poistaminen. Osatekijöinä

1) elintaso (*having*)

tulot
asumistaso
[työllisyys](#)
koulutus
terveys

2) yhteisyssuhteet (*loving*)

paikallisyhteys
perheyhteys
ystävyyssuhteet

3) itsensä toteuttamisen muodot (*being*)

arvonanto
korvaamattomuus
poliittiset voimavarat
mielenkiintoinen vapaa-ajan toiminta ("tekeminen")

23.10.2015

KARI VALIMAKI

Peruskysymyksiä

- ❖ Muuttuvatko sosiaalipolitiikan tavoitteet ja pitääkö niiden muuttua?
- ❖ Poikkeavatko sosiaalipolitiikan tavoitteet muista yhteiskuntapoliittisista tavoitteista ja ovatko ne ristiriidassa esimerkiksi talouspoliittisten tavoitteiden kanssa?
- ❖ Miten yksityisen ja julkisen vastuun suhde kehittyi ja kuka sen määrittelee?

23.10.2015

KARI VALIMAKI

Tavoitteiden muutokset

- ❖ Merkittävät tavoitteet saavutettu
 - Elintason nousu – yhteiskunnan takaama minimiturva
- ❖ Julkinen valta suhteessa yksilön vapauteen
- ❖ Poliitiikan teon välineiden muutos
 - Normi-, resurssi- ja informaatio-ohjauksen muodot ja niiden suhde kansalliseen politiikkaan
- ❖ Onnistumisen mittarit – keskiarvot ja hajonnat - epäselvät

23.10.2015

KARI VALIMAKI

Työryhmän asettamat tavoitelinjaukset-

Sote -ryhmä 2010 - 2011

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen lähtökohtana on yhdenvertaisuus

Sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmä toimii asiakaskeskeisesti

Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tavoitteena on vaikuttavuus ja kustannustehokkuus

Sosiaali- ja terveydenhuolto on alana vetovoimainen

23.10.2015

KARI VALIMAKI

Rakennelinjaukset

Sote -ryhmä 2010 - 2011

1. sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä on päätettävä demokraattisesti
2. sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä yhtenä kokonaisuutena
3. sosiaali- ja terveydenhuolto on oltava osa muuta yhteiskunnallista päätöksentekoa
4. järjestämis- ja rahoitusvastuu on oltava samassa organisaatiossa
5. palvelut on järjestettävä nykyistä laajemmilla väestöpohjilla ja alueilla
6. palvelujen tuottamisessa on otettava huomioon alueellisesti erityispiirteet
7. tuotannossa on hyödynnettävä myös kumppanuutta ja markkinoita
8. palvelujen jatkuva kehittäminen on osa järjestämisvastuuta
9. kansallisella ohjauksella on varmistettava väestön yhdenvertaisuus, oikeusturva ja palvelujen laatu

23.10.2015

KARI VALIMAKI

Poikkeavatko yhteiskuntapoliittiset tavoitteet toisistaan?

Talouspolitiikan tavoitteita:

- Täystyöllisyys
- Vakaa hintataso
- Taloudellinen kasvu
- Ulkoinen tasapaino (maksutase)
- Oikeudenmukainen tulonjako

Välineinä

- Finanssipolitiikka
- Rahapolitiikka

Sosiaalipolitiikan ja talouspolitiikan tasapainosta erilaiset näkemykset – määrä suhteessa hajontaan.

23.10.2015

KARI VALIMAKI

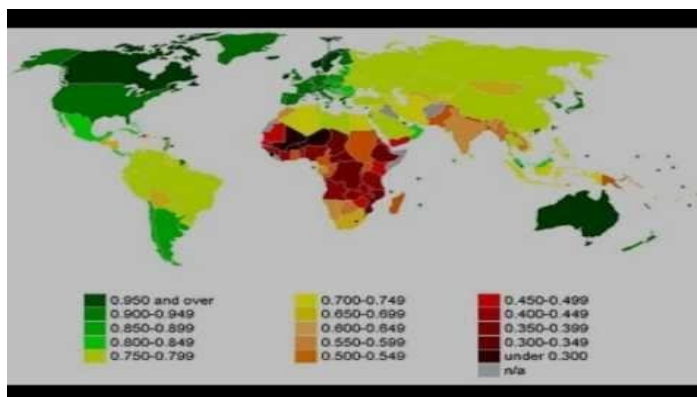
Indikaattorit online

23.10.2015

KARI VALIMAKI

Social Situation news online?

23.10.2015

KARI VALIMAKI

Yksityinen vai julkinen vastuu – trendit?

- ❖ 1980 – luku: tulonjako- ja palvelupolitiikan kehittäminen
- ❖ 1990 – luku: niukkuus ja julkisen finanssipolitiikan läpimurto
- ❖ 2000 luvun alku: globalisaatio, kansallisen ja EU- tason päätöksen kitkat (laajentuminen vai syventyminen), digitalisaatio, läntisen hyvinvointimallin aiheuttamat jännitteet

Sosiaalipolitiikan tavoitteiden toteutumisen esteitä

- ❖ Poliittisten visioiden puute (runsaus?)
- ❖ Sosiaalipolitiikan antautuminen talouspoliittiselle ajattelulle
- ❖ Kyvyttömyys tuoda esiin onnistumisia ja epäonnistumisia
- ❖ Päätöksentekijöiden oma asema (vieraantuminen)
- ❖ Päätöksentekotasojen suhde (EU – valtio – paikallinen/alueellinen toimija) käymistilassa
- ❖ Hallinnollisten rakenteiden hidas sopeutuminen uusiin toimintatapoihin (asiakas – asiantuntija –suhde, uusi teknologia)
- ❖ Väestönosien vieraantuminen toisistaan (maahan muutto, maalta muutto, tulonmuodostuksen erilaistuminen, sosiaalinen media)
- ❖ Markkinaehtoisen toiminnan ensisijaisuus (ulkoistaminen, järjestöjen asema, kilpailutus)

ASENNE?

